

JAARVERSLAG 2020

Jaarverslag 2020

2020 was uiteraard een raar jaar, helemaal voor theater. De Corona-beperkingen zorgden ervoor dat cultuur in de hoek terecht kwam, waar de hardste klappen vielen. Niettemin Kijkt Theater Kwast terug op een mooi jaar, waarin *Vondel was een Vrouw* met succes gelanceerd werd.

Gijsbreght van Aemstel

Het lukte voor het derde jaar op rij om het jaar te openen met Vondels *Gijsbreght van Aemstel*, van 3 t/m 5 januari 2020. Een vijfkoppige cast bestaande uit Bert Apeldoorn, Florus van Rooijen, Imre Besanger, Jorick Jochims en Merel Hutten waren verantwoordelijk voor de uitvoering. Viola de Gamba-speelster Margo Fontijne schoof voor het eerst aan bij de cast en tilde met haar prachtige spel en grote kennis van 17^e-eeuwse (theater)muziek de voorstelling muzikaal naar een hoger plan. Costumiers Peter Felius en Hans Schuijte verzorgden kostumering en grime. Om begin januari 2020 goed beslagen ten ijs te komen, speelde Kwast op 19 december 2019 een uitverkochte try-out in het Gelderse kasteel Doorwerth.

“Het loopt met Amsterdam, gelijk jij hoort, ten ende”: zo opent Gijsbreghts oom –bisschop Gozewijn- het vierde bedrijf. Deze sleutelscène bracht Kwast in deze derde editie van de *Gijsbreght* in volle glorie terug. Een dramatisch keerpunt in Vondels tragedie, waarin Gijsbreght tevergeefs zijn eerdere misrekening probeert recht te zetten. Met de toevoeging van Margo Fontijne op Viola de Gamba aan de cast, keerde niet alleen dit bijzondere oude instrument terug in de oude Schouburgh op de Keizersgracht, maar kregen de oude melodieën van de reien in het vierde bedrijf hun oude mystieke zeggingskracht –“gelijk jij hoort”- terug.

Wat ook terugkeerde was het naspel *De Bruiloft van Kloris en Roosje*. Wederom tekende sneldichters Ivo de Wijs en Pieter Nieuwint voor de traditionele nieuwjaarswensch op rijm. Door een verbouwing in The Dylan startte de Gijsbreght in 2020 niet achter in het pand voor de enige originele deur uit de schouwburg, die de brand eind 18^e eeuw overleefde, maar in de regentenkamer op de 1^e etage met prachtig uitzicht op de voorplaats en poort van Jacob van Campen. De zes voorstellingen (matinee en avond), waren zo goed als uitverkocht en konden rekenen op een enthousiaste respons van het publiek. In de [Theaterkrant](#) verscheen een lovende recensie van de hand van gerenommeerd NRC-recensent Kester Freriks.

“Deze Gijsbreght heeft een fijne paradox in zich: enerzijds komt Kwast tegemoet aan de hedendaagse eis van snel, kort, flitsend. Anderzijds is zoveel mogelijk recht gedaan aan de historische context en de heilige grond waarop toeschouwers én spelers zich bevinden. Alle lof.”

Door Theater Kwast en Hotel the Dylan werd na afloop de intentie uitgesproken om de opvoeringen van de ‘Gijsbreght’ ook januari 2021 voort te zetten. De samenwerking met The Dylan als financierende en faciliterende partij verliep wederom aangenaam.

Vondel was een Vrouw

Na de Gijsbreght was het de bedoeling ons volledig te richten op Vondel was een Vrouw, dat in september in première zou gaan. Door de Covid-19 pandemie liep alles anders, maar ging er ook nog verrassend veel door. Het merendeel van de subsidieaanvragen werd met nagestuurde Covid-clausule gehonoreerd. In september konden door Marius Bruijn de prachtige trailer voor *Vondel was een Vrouw* en foto's van het beeldmerk worden gemaakt. Hiervoor had Vereniging Hendrik de Keijzer kosteloos Huis Bartolotti beschikbaar gesteld. In de trailer werd actrice Merel Hutten door kostuumier en grimeur Peter Felius gekleed en opgemaakt als evenbeeld van de 18^e-eeuwse toneelschrijfster Juliana de Lannoy.

Op zondag 20 september 2021 werd de eerste voorstelling van *Vondel was een Vrouw* - het blijspel *Spaensche Heydin* van Katharina Verwers (1618-1684)- gespeeld in de prachtige baroktuin van het Gemeenlandshuis aan de Diemerzeedijk te Amsterdam. Vanwege de Corona-beperkingen was de voorstelling in de openlucht, mocht er maar een maximaal aantal bezoekers van 40 toegelaten worden, die per huishouden op 1,5 meter van elkaar geplaatst werden, werd er bij aankomst een gezondheidscheck gedaan en zijn we overgestapt op online kaartverkoop via ticketkantoor.nl en geen kaartverkoop meer aan de deur.

Door de gekke aanloop te midden van de Corona-crisis was besloten de geplande crowdfunding op voordekunst.nl de dag na deze première te starten in de hoop zo mee te zeilen op eventuele media-aandacht. Naar aanleiding van de première verscheen er een paginagroot artikel in de Trouw en in begin november werd de crowdfunding met succes afgesloten. De tweede voorstelling *De belegering van Haerlem* van Juliana de Lannoy (1728-1784) stond gepland op zondag 16 december 2020 in het Haarlemse huis Hodson, maar kon door nieuwe beperkingen geen doorgang vinden, ondanks dat de voorstelling was uitverkocht. Deze voorstelling wordt in 2021 ingehaald.

De podcast *Vondel was een Vrouw*

Op de achtergrond waren met Roos Hamelink van de [Goeie Ouwe Koeien](#) de voorbereidingen getroffen voor het maken van de podcastserie *Vondel was een Vrouw*. Aan elke toneelschrijfster waar Kwast een stuk van gaat spelen, zou een aflevering gewijd worden. Het idee was om twee weken voor iedere voorstelling een aflevering beschikbaar te maken op spotify en apple-podcast. Hiervoor werd begin september de eerste aflevering over Katharina Verwers opgenomen, waarin Roos Hamelink en Imre Besanger praatten over het leven van de eerste vrouw die publiceerde voor de Amsterdamse schouwburg. De hele serie zou gemaakt worden, bij het succesvol afsluiten van de crowdfunding. Net als de

voorstelling was het dus bijna een teaser. Nu was in de tussentijd het belang van de podcast door Corona wel veel groter geworden, dan aanvankelijk gedacht was. Op 9 november werden in de Beurs van Berlage de overige 7 podcast afleveringen opgenomen. Naast Roos en Imre schoven hier experts in aan, die specifiek onderzoek hadden gedaan of doen naar de behandelde schrijfster. Via een skype-verbinding vanuit Antwerpen schoof dr Lieke van Deinsen aan, werkzaam aan de KU Leuven, dr Nina Geerdink en dr Feike Dietz beiden van de Universiteit Utrecht konden gelukkig wel echt aan tafel bijschuiven net als dr. Olga van Marion van de universiteit Leiden. De podcast was een welkome aanleiding om *Vondel was een Vrouw* wederom vol onder de aandacht te brengen en werd en wordt zeer goed ontvangen en beluisterd. Op belangrijke websites als literatuurgeschiedenis.nl en de theaterencyclopedie zijn zelfs vaste links geplaatst naar afleveringen uit deze podcast. Ondanks dat Kwast niet kon optreden en er zelfs voorstellingen geannuleerd moesten worden, groeide juist nu de aandacht voor en achterban van Theater Kwast.

Quincampoix or the Windtraders

Vanaf begin 2020 was er contact geweest met dr. Inger Leemans van de Vrije Universiteit over het opvoeren Pieter Langendijks komedie Quincampoix of de Windhandelaars (1721) op het jaarcongres van het de Werkgroep 18^e eeuw. Aanvankelijk stond dit in april/mei gepland. Al snel werd het verzet naar oktober en uiteindelijk uitgesteld naar maart 2021.

Gijsbreght 2021

In november/december 2020 hebben de voorbereidingen en uiteindelijk opnames van een corona-editie van de Gijsbreght van Aemstel plaatsgevonden. Op 31 december vonden in The Dylan de opnames plaats van het hoorspel Gijsbreght van Aemstel. Mogelijk gemaakt door een subsidie-regeling van het fonds podiumkunsten, balkonscenes.

Subsidieaanvragen

In 2019 was Kwast begonnen met de subsidieaanvragen voor *Vondel was een Vrouw*. Hiervoor werd een externe fondsenwerver ingehuurd, Carola van der Heijden alias Cultuurvlinder. De eerste aanvragen werden ingediend in 2020. Het overgrote deel van deze subsidieaanvragen is uiteindelijk geheel of gedeeltelijk gehonoreerd; te weten: Prins Bernard Cultuurfonds, Cultuurstimuleringsfonds Haarlem, de Gravin van Bylandt stichting en de J.C. Ruysgrok stichting. Daarnaast ontving Kwast nog twee schenkingen, die op verzoek anoniem blijven. De crowdfunding op Voordekunst die na de première in september gestart was, werd begin november met een gehaald streefbedrag afgesloten. In december 2020 ontving Kwast van het Fonds podiumkunsten een subsidie uit de regeling Balkonscenes voor het realiseren van een coronaproof Gijsbreght in januari 2021.

Publiciteit

Voorafgaand aan ieder project zijn door Theater Kwast steeds persberichten verstuurd. De 'lange termijn persberichten' zijn dit jaar door alle onzekerheden achterwege gebleven. De 'korte termijn persberichten' genereerden flink wat 'free publicity'. Door de vele samenwerkingen en voorstellingen met elke een uniek karakter heeft Theater Kwast veel aandacht in lokale en met name landelijke pers gekregen.

Op 2 januari 2020 was Imre Besanger te gast bij [NH radio](#) om uitgebreid te vertellen over de derde editie van Kwast's *Gijsbreght van Aemstel*. Op 4 januari verscheen de al eerder geciteerde lovende recensie in de [Theaterkrant](#). Midden in de eerste lockdown werd Imre Besanger gevraagd om met AT5 op stap te gaan voor hun programma [Straten van Amsterdam](#). In de Tretjakovlaan staan twee flats met de namen Thomasvaer en Pieternel, de hoofdpersonages uit *De bruiloft van Kloris en Roosje*, dat vroeg om toelichting. Naar aanleiding van de opvoering van *Spaensche Heydin* verscheen een paginagroot interview met Besanger in dagblad de [Trouw](#). In november werd er in het agenda-programma van NH-radio aandacht besteedt aan de podcastserie en nog vlak voor het nieuwe jaar werd de lockdown-editie van de Gijsbreght getipt in het KRO-NCRV programma de Taalstaat op NPO radio 1.

Daarnaast was Theater Kwast actief op Twitter, Facebook en Instagram, waar ook de achterban groeide. De liveblogs op Facebook op voorstellingsdagen genereerden extra aandacht en volgers.

Bezoekersaantallen 2020

3 januari – <i>Gijsbreght van Aemstel</i> – The Dylan 14:00 uur	101
3 januari – <i>Gijsbreght van Aemstel</i> – The Dylan 18:00 uur	96
4 januari – <i>Gijsbreght van Aemstel</i> – The Dylan 14:00 uur	97
4 januari – <i>Gijsbreght van Aemstel</i> – The Dylan 18:00 uur	86

5 januari – Gijsbreght van Aemstel- The Dylan	98
5 januari – Gijsbreght van Aemstel- The Dylan 18:00 uur	66
September 2020 – <i>Spaensche Heydin</i> - GemeenAlndshuis Amsterdam	50 (max toegestane aantal door Coronabeperkingen)
Totaal:	594

De waardering voor de voorstellingen en podcast van Theater Kwast blijkt hoog uit de vele complimenten van het publiek en het groeiende herhaalbezoek, positieve recensies, de grote aandacht in de pers en de vele serieuze verzoeken die Kwast in 2020 bereikten.

Personalia

Van mei t/m november 2020 heeft Dagmar Foest op vrijwillige basis als werkervaring meegewerkt aan de promotiecampagne rondom *Vondel was een Vrouw* en de realisatie en productie van de podcast.